

Α΄ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ (1914-1918)

Κεντρικές Δυνάμεις ή Τριπλή Συμμαχία: Γερμανία, Αυστροουγγαρία, Ιταλία.

ENANTION

Εγκάρδια Συνεννόηση (Αντάντ): Βρετανία, Γαλλία, Ρωσία.

Βασικές Εξελίξεις

--Ο Διάδοχος του Αυστριακού Θρόνου δολοφονείται από Σέρβο στο Σεράγεβο της Βοσνίας – Ερζεγοβίνης. Η Αυστροουγγαρία κηρύσσει τον πόλεμο στην Σερβία. Ο πόλεμος γενικεύεται.

--Μετά την εισβολή των Γερμανών στην Γαλλία, Γερμανοί και Γάλλοι καθηλώνονται σε πόλεμο χαρακωμάτων. Οι Γερμανοί αποκρούουν την προέλαση των Ρώσων στην Ανατολική Πρωσία.

--Η Οθωμανική Αυτοκρατορία και η Βουλγαρία συμμαχούν με τις Κεντρικές Δυνάμεις.

--Οι Αγγλογάλλοι αποτυγχάνουν να βοηθήσουν την Ρωσία με κατάληψη των Δαρδανελλίων, γιατί τους απέκρουσαν οι Οθωμανοί.

--Η Ιταλία εγκαταλείπει τις Κεντρικές Δυνάμεις και συμμαχεί με την Εγκάρδια Συνεννόηση, με υποσχέσεις για εδαφικά κέρδη και στην Μικρά Ασία.

--Η Ρωσία αποσύρεται από τον πόλεμο το 1918, αφού συνήψε συνθήκη ειρήνης με την Γερμανία, σύμφωνα με την πολιτική της κομμουνιστικής κυβέρνησης του Βλαδίμηρου Ουλιάνοφ (Λένιν) μετά την επανάσταση κατά του Τσάρου.

--Οι Η.Π.Α. και η Ελλάδα εισέρχονται στον πόλεμο ως σύμμαχοι της Αντάντ.

--Το 1918 επανάσταση στην Γερμανία ανέτρεψε τον Γερμανό Αυτοκράτορα.
Οι Κεντρικές Δυνάμεις ηττώνται και συνθηκολογούν (:παραδίνονται χωρίς όρους).

Η Ελλάδα στον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο

Ο Α΄ Παγκόσμιος Πόλεμος δίχασε (:διέσπασε στα δύο) την ελληνική ηγεσία και κοινωνία.

Ο πρωθυπουργός Ελ. Βενιζέλος έκρινε ότι το συμφέρον της Ελλάδας είναι να συμμαχήσει με την Εγκάρδια Συνεννόηση και για να διαφυλάξει τα κέρδη των Βαλκανικών Πολέμων και να διευρύνει τα σύνορά της.

Ο βασιλιάς Κωνσταντίνος ήθελε την Ελλάδα σύμμαχο των Κεντρικών Δυνάμεων. Υποστήριζε την «διαρκή ουδετερότητα», ώστε να μην έχουν στήριγμα στην περιοχή οι Αγγλογάλλοι. Ήταν σε συνεννοήσεις με τον Γερμανό Αυτοκράτορα.

Ο Βενιζέλος εγκατέστησε στην Θεσσαλονίκη Προσωρινή Κυβέρνηση και διέταξε επιστράτευση, ώστε ελληνικά στρατεύματα να πολεμήσουν στο πλευρό της Αντάντ.

Ως αποτέλεσμα του **Εθνικού Διχασμού (:διάσπασης)** σχηματίσθηκαν δύο αντίπαλα κέντρα εξουσίας: «το κράτος των Αθηνών» υπό τον Κωνσταντίνο και «το κράτος της Θεσσαλονίκης» υπό τον Βενιζέλο.

Η Αντάντ κατέλαβε τον Πειραιά, επέβαλε αποκλεισμό στην «βασιλική» Ελλάδα και αξίωσε την απομάκρυνση του Κωνσταντίνου από τον θρόνο. Ο Κωνσταντίνος εξαναγκάστηκε να εγκαταλείψει την χώρα το 1917.

Στο τέλος του πολέμου υπογράφηκαν διαφορετικές συνθήκες μεταξύ κρατών.

ΣΥΝΘΗΚΗ	ΗΤΤΗΜΕΝΗ ΧΩΡΑ
Βερσαλλιών	Γερμανία Παραχωρεί εδάφη στο Βέλγιο, στις Γαλλία, Δανία, Πολωνία, Τσεχοσλοβακία, Λιθουανία. Εγκαταλείπει τις αποικίες της και εδάφη που είχε κερδίσει από την Ρωσία με συνθήκη. Αναγνωρίζει 2 συνοριακές περιοχές της (Ρηνανία και Σάαρ) ως αποστρατιωτικοποιημένη ζώνη. Αναλαμβάνει υποχρέωση να πληρώσει βαριές πολεμικές αποζημιώσεις και να περιορίσει στο ελάχιστο τις ένοπλες δυνάμεις της.
Αγίου Γερμανού	Αυστροουγγαρία Αναγνωρίζει την ανεξαρτησία της Ουγγαρίας, της Τσεχοσλοβακίας, της Γιουγκοσλαβίας, της Πολωνίας και τους παραχωρεί εδάφη.
Τριανόν	Ουγγαρία Παραχωρεί εδάφη στις: Τσεχοσλοβακία, Ρουμανία, Γιουγκοσλαβία.
Νεϊγύ	Βουλγαρία Η Ανατολική Μακεδονία και η Θράκη δόθηκαν στην Ελλάδα. Προβλέπεται δυνατότητα ανταλλαγής πληθυσμών ανάμεσα σε Ελλάδα και Βουλγαρία. Εδάφη της Βουλγαρίας παραχωρήθηκαν στην Ρουμανία και στην Σερβία.
Σεβρών	Οθωμανική Αυτοκρατορία Παραχωρεί • την κυριαρχία της Μεσοποταμίας, της Παλαιστίνης και της

	Υπεριορδανίας στην Βρετανία και της Συρίας και του Λιβάνου στην Γαλλία, στην Ελλάδα τα νησιά Ίμβρο, Τένεδο και την Θράκη μέχρι τα παράλια της Κων/πολης. Αναγνωρίζει επίσημα την ελληνική κυριαρχία στα νησιά του Β. και Ανατολικού Αιγαίου. Η Ελλάδα αναλαμβάνει την διοίκηση της περιοχής της Σμύρνης για 5 έτη. Τότε οι κάτοικοι της περιοχής θα αποφάσιζαν με δημοψήφισμα. Η Ιταλία παραχωρούσε στην Ελλάδα τα Δωδεκάνησα εκτός από την Ρόδο. Τα Στενά τέθηκαν υπό διεθνή έλεγχο. Το Κουρδιστάν και η Αρμενία προβλέπονται να γίνουν ανεξάρτητα κράτη.
--	--

Η προσδοκία για αποφυγή νέων συγκρούσεων οδήγησε τις νικήτριες χώρες στην δημιουργία της Κοινωνίας των Εθνών, ως διεθνούς οργανισμού στον οποίο θα απευθύνονταν τα κράτη, για να επιλύουν ειρηνικά τις διαφορές μεταξύ τους. Κάθε κράτος-μέλος της Κοινωνίας των Εθνών είχε δικαίωμα να ασκήσει βέτο (αρνησικυρία), εμποδίζοντας τη λήψη μιας απόφασης, αλλά και να μην συμμορφωθεί προς τις υποδείξεις που θα του γίνονταν. Αυτά τα 2 στοιχεία θα λειτουργούσαν διαλυτικά για την Κοινωνία των Εθνών.

ΣΥΝΘΕΣΗ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ:

ΠΕΤΡΟΣ ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

[ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ ΣΤΟ ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΑΧΑΡΝΩΝ]

5/2020